

Ihmiset muuttavat syrjäseuduilta - karhuja tilalle (4/98, pääkirjoitus)

Kuntienvälinen muuttoliike lisääntyi 1990-luvun puolivälissä ja näyttää jatkuvan korkealla tasolla vuosituhannen vaihteeseen. Vuonna 1997 muutti kunnasta toiseen 239 000 ihmistä. Tänä vuonna arvellaan ylitettävän 250 000 muuttajan raja. Silloin ollaan lähellä vuoden 1974 huippua: 276 000 kunnasta toiseen muuttoa.

Muuttoliike suuntautuu ennen kaikkea suuriin kasvukeskuksiin kuten Helsingin seudulle, Tampereelle ja Ouluun. Myös pienemmillä korkeakoulukaupungeilla ja korkean teknologian keskuksilla, kuten Salon kaupungilla, on vetovoimaa. Vastaavasti maaseutualueet menettävät väkeä ja autioituvat entisestään. Myös muutto pienemmistä kaupungeista suurempiin on vilkasta. Muuttajat ovat yleensä nuoria ja hyvin koulutettuja yksinäisiä tai perheellisiä ihmisiä. Poiketen aikaisemmista muuttoliikkeistä nyt myös työttömät muuttavat vilkkaasti.

Muuttotappioalueilla koulu-, terveys- ym. palvelut heikkenevät entisestään. Syksyn 1998 lukuvuoden käynnistyessä Suomessa on 90 peruskoulua vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Vastaavasti pääkaupunkiseudulla ja muilla muuttovoittoalueilla joudutaan perustamaan uusia kouluja ja opettajien virkoja. Tämä, yhdessä päivähoitopaikkojen kanssa, on suuri haaste näiden kuntien taloudelle. Myös ammatilliset koulut vähenevät muuttotappioalueilla yhdistymisen ja ammattikorkeakoulujen toteuttamisen. myötä. Muuttovoittokeskuksissa vuokra- ja

omistusasuntojen hinnat nousevat, ja vastaavasti lähtöalueille jää rakennuksia tyhjilleen. Käynnissäoleva muuttoliike liittyy ennen kaikkea maaseudun rakennemuutokseen ja maatalouden ongelmiin EU-Suomessa.

Vuonna 1997 Suomen muuttovoitto oli 3 710 henkeä. Suomessa on noin 84 000 ulkomaan kansalaista ja vuoteen 2005 mennessä luvun arvellaan nousevan 120 000:een. Suomi on muuttumassa monikulttuurisyhteiskunnaksi: ulkomaalaisväestömme edustaa yli 150 eri kansallisuutta. Maahanmuuttajien kotoutuminen suomalaiseen yhteiskuntaan on pitkä ja kivulloinen prosessi. Erityisesti toivoisin työnantajien suhtautuvan nykyistä ennakkoluulottomammin ulkomaalaistaustaista työnhakijaa kohtaan.

Suuriin väestökeskuksiin ja etelään suuntautuvan muuttoliikkeen odotetaan laantuvan vuosituhannen vaihteessa, vaikkei siitä vielä näy mitään merkkejä ainakaan pääkaupunkiseudulla. Siellä väestön kasvuennusteet ovat osoittautuneet liian alhaisiksi. Jos etelän vetovoima säilyy, siitä aiheutuu yhteiskuntasuunnittelulle lisäongelmia. Nähtäväksi jää, kuinka hyvin muuttajat juurtuvat uusille asuinpaikoilleen ja toisaalta, kuinka hyvin yhteiskunnan palveluja pystytään turvaamaan haja-asutusalueiden vähälukuiselle ja ikääntyvälle väestölle. Syrjäseutujen autioituminen on karhunpalvelus koko suomalaiselle yhteiskunnalle.

Olavi Koivukangas